Рік … Неділя, 29. червня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-60
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і за кордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Небувалі осяги на Сході

ГОЛОВНА КВАТИРЯ ВОЖДА, 29. 6. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Завтра надзвичайні повідомлення подадуть до відома **великі осяги** німецьких військ на східньому терені війни.

Боєві німецькі літаки останньої ночі затопили на морі довкола Англії 6 навантажених кораблів загальної містоти **21.500** тон. Згадані кораблі плили в забезпеченому конвою. Німецькі боєві літаки також важко ушкодили інший торговельний корабель.

Інші боєві літаки вдатно бомбардували портові уладження й летовища в південно-східній і східній Англії.

В **Північній Африці** німецькі ловецькі літаки зістрілили 4 британські ловецькі літаки й 2 боєві літаки. Німці втратили тільки 1 власний літак.

Вчора ворог знову намагався налітати на зайняті простори над Каналом, але потерпів дошкульну втрату. Німці зістрілили 19 британських літаків: з того 14 літаків зістрілили німецькі ловецькі летуни, 4 протилетунська артилерія й один скорострільний вогонь із сухопутних становищ. Підчас тих боїв пропав тільки один німецький літак. Останньої ночі слабі ворожі сили скинули поодинокі бомби на північно-німецькому побережжі. Між цивільним населенням були мінімальні втрати. У мешкальних дільницях **Гамбурга** й **Бреми** були матеріяльні втрати. Та й ця спроба ворожого летунського налету закінчилася важкими британськими втратами. Нічні ловецькі літаки й протилетунська артилерія зістрілили 12, морська артилерія 6 британських літаків.

Одна німецька ескадра нічних ловецьких літаків, що є під проводом капітана Гільгоффа, осягнула останньої ночі свою 100-ту летунську перемогу. Останньої ночі поручник Еккард зістрілив упродовж години 4 ворожі літаки.

—o—

Бої над Мальтою і біля Тобрука

РИМ, 29. 6. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

У повітряних боях над **Мальтою** італійські ловецькі літаки зістрілили 4 англійські літаки. Два італійські літаки не вернулись до своїх баз.

У **Північній Африці** на фронті **Тобрука** сильна діяльність італійської артилерії, яка знищила ворожу самоходову кольону. Італійські літаки бомбардували Тобрук, викликуючи пожежі. Літаки держав оси зістрілили в боротьбі 6 англійських літаків. Ворожі літаки налітали на Триполіс і Бенгазі.

У Східній Африці йдуть завзяті бої на терені Галля і Сідано. Ворожі літаки бомбардували Гондар.

—o—

Норвежці проти большевиків

ОСЛЬО, 29. 6. — Підчас масових демонстрацій на одній із найбільших площ в Осльо, прибраній прапорами партії „Національ Самлінг" і норвезькими національними прапорами, виголосив промову шеф норвезького департаменту освіти, комісарський державний радник **Люнде**. Він напятнував большевизм, підкреслюючи зокрема большевицьку діяльність у Норвеґії. Його ревеляції про діяльність норвезьких політиків із марксівської партії, що були в дійсності аґентами Москви, викликали протести юрби проти большевицьких зрадників і їхніх помічників. Люнде закінчив свою промову словами: „Проти варварського большевизму стоїть націонал-соціялістична Німеччина, по боці Німеччини стоїть нова Норвеґія й „Національ Самлінг" у боротьбі за нову суспільну справедливість. Вислід війни не викликує ніякого сумніву. Німеччина переможе, а тоді виб'є година визволення для катованих народів у СССР".

—o—

Мадрид про хрестоносний похід на Москву

МАДРИД, 29. 6. — Адольф Гітлер має сьогодні повне право просити Всевишнього благословення й помочі. Ввесь християнський світ почав хрестоносний похід проти большевиків та всіх цих „християн", яких краще б назвати „жидами" — такі коментарі еспанської преси.

—o—

Турки проти совітського імперіялізму

ШТОКГОЛЬМ, 29. 6. — Шведський щоденник „Штокгольм Тіднінґен" повідомляє з Царгороду про величезне обурення серед турків у звязку з виявленими цинічними домаганнями Молотова щодо Дарданелів. У всіх кругах турецького громадянства панує тепер велика радість із того приводу, що Сталін, який бажав продовжити теперішню війну й витягнути при тому користі для комунізму, основно перечислився.

—o—

Робітництво без большевизму

Лицемірна, забріхана Москва все відкликалася до пролетаріяту, галасуючи, що його доля та щастя в неї заедно на серці, клялась ущасливлювати його, все одно, чи він собі того бажає чи ні. Кремлівська кліка всюди хотіла бачити пролетаріят. Вона ніколи не могла стерпіти повноціннішої людини — робітника й працівника. Лиш спихання вниз, на думку кліки, могло запевнити верховодство кремлівському босяцтву. Такі намагання ми бачили всюди, де лише простягалася лапа большевицького босяка. Смішно воно, коли наприклад босяк намагається вчити других культури, коли тратить почуття власного гумору, та вимагає пеанів у свою честь, „висказів невимовної любови і вдячности". Легко уявити собі всю істоту сучасних перемін, коли пролетаріят переходить на щабель людини, коли вже не бачить дула нагану, під яким треба було йому „радуватися" і засилати голосні привіти „сонечку ясному — Сталінові..."

Московська акція на міжнародньому терені, в різно державних робітничих середовищах постійно висувала такі гасла і переводила такі акції, за які у себе масово розстрілювала та вивозила на заслання. Чи чув хто в Большевії про страйк, про якусь легальну боротьбу за пересічно видайний час праці, за кращу плату, за людські умовини праці, тощо, але ввесь світ чув горлання почесних і платних агентів Москви про висування таких же справ, які у висліді утруднили б положення робітництва та положення їхніх батьківщини. Всім ясно, до чого змагала Москва.

Робітництво большевицької тюрми народів відчує тепер основні переміни. Воно має за собою довголітню боротьбу за належну позицію, відповідну до господарського і суспільного тягару робітничого чинника.

Робітництво ніколи не бажало собі такої системи, в якій домінував би „спільний котелок". Тяжко приходилось робітництву в здобуванні своїх прав, відколи воно там існує. В минулому столітті, коли перемінювано закріпощення до землі на привязання до фабрики, робітництво не мало ніяких засобів своєї оборони. Воно не знало професійних союзів, які вже доволі високо були розвинені в Европі. Кожда уступка всяких володарів була не признаванням належних прав робітництву, але конечним меншим злом, яке мало б не допустити до ще більшого зла, до признання робітництву прав людини. Революція народів наприкінці світової війни мала це зробити в розмірі національних спільнот. Большевицька кліка обманула робітничий світ і завернула розвиток в реакційному напрямку. Сьогодні там знову маємо привязання робітника до фабрики, працю від сходу до заходу сонця, спільний „котелок", ніяких прав, ніяких виглядів на оборону в пануючій системі насильства і терору. Приходить момент в якому робітництво стає на порозі нового життя, в новій системі життя і праці — без большевизму.

Годі говорити сьогодні про українське робітництво; деякі говорять про робітництво України яке представляє собою різнобарвну мозаїку по своїй **національній приналежності. Україна будуватиметься по національному принципу, але на засадах** пошанування праці.

Існуватиме капітал і праця. Без капіталу і праці не було б продукції, не було б витворювання господарських дібр, необхідних для заспокоювання людських потреб. Але не може бути боротьби поміж цими двома продукційними чинниками. Большевицька банда всюди підносила необхідність розламу, розбору і постійної боротьби поміж ними. Але банді ходило про дезорганізацію і нищення людських надбань і людських істот. Так вона робила всюди, лише не в себе. Бо в себе ввесь світ праці насильно підпорядковувала вона інтересам державного капіталу, якого почувалась власником, який був одним з найбільших засобів її розкладової роботи в світі. Думала кліка, що вже немає сили, яка могла б це перемінити. Нова система не знає державного капіталізму, найбільшого визиску праці. Не може бути підпорядкування одного чинника другому. Вони є рівнорядні сили господарського продукційного процесу. Нова система знає лише гармонію поміж ними, нова держава знає інтервенцію в справах правильного функціонування господарських виявів. Це має свої консеквенції на систему власности капіталу і співучасть робітництва в ній.

Великий тягар робітничого чинника в господарському життю краю викликує відповідний зріст і його політичного та суспільного значіння. Большевицька система робила все, щоб політичний тягар робітничого світа, щоб його володіння і кермування справами держави було ніяке. Ба, що більше, щоб воно не могло бути творцем і оборонцем та паном свого суспільного положення. Большевицькі професійні союзи були знаряддям володіння большевицько-жидівської кліки над робітництвом. Чи чув хто, щоб там проф-союзи висували домагання покращення долі працюючих. Але постійно переливалось в уха про збільшення видайності праці, покращання її якості, конечність матеріяльних жертв у користь кремлівської скарбниці. Професійні союзи нового українського ладу стануть виявом всіх творчих сил українського робітництва у всіх площинах його вияву. Супроти того, що там було, воно є нове. Український робітник буде повноцінним громадянином, повновартісним членом своєї національної спільноти і як такий стане до великого змагу за кращу долю, за добро і щастя Батьківщини.

В. Литвиненко.

Як большевицькі посіпаки змушували до шпіонажі

У вчорашньому числі „Краківських Вістей" подавали ми, якими підступами послугувався московський комінтерн, як творив у всіх державах терористичні ґрупи проти Німеччини й проти її фльоти. Комінтерн мав переконання, що скандинавські держави будуть у часі війни невтральні, тому саме тут приготовляв усі ті ячейки, переважно з моряків, і вишколював їх та приготовляв до нищення німецьких кораблів і пристаней.

Але комінтерн приготовляв також усі інші можливості, що могли служити в нищенні Німеччині. Коли дня 29. вересня 1939 прийшло між Німеччиною і Совітським Союзом до устійнення спільних границь на теренах давньої Польщі, при чому Большевія зібрала без найменших своїх зусиль готові вже овочі німецьких перемог і то на великих просторах, зачала використовувати цей „здобуток" саме проти Німеччини. Границя розмежованих інтересів мала статися випадовою брамою для шпіонажі на великі розміри. І зараз пішла розбудова ячейок. Між іншими комінтерн взявся навіть використати велику акцію Фірера в приверненні німецьких колоністів із зайнятих большевиками теренів до батьківщини і то використати своїми ганебними підступами, штучками, вимушуваннями.

Коли німці зголошувалися на заклик Фірера на переселення, тоді ославлене ГПУ (Главное Політическое Управленіє), яке разом із приділом його до комісаріяту внутрішніх справ (Народній Комісаріят Внутренніх Дел) дістало також скорочену назву НКВД, видумало ось таку штуку: вимушувати всілякими перфідними засобами на неодному із тих переселенців згоду на шпіонську службу проти власної батьківщини, проти цього краю, до якого тягнула їх любов і туга. Очевидно, такий плян НКВД не міг дати якихось практичних вислідів. Майже всі з тих, що від них вимушено зобовязання до шпіонажі на німецькій землі, зараз же зголосили це. Все ж таки воно залишилося тією ганебною дійсністю. Ці нахабні методи свідчать, до чого спосібні совітські махери. Вони прикликали переселенців для тих цілей до себе, переслухували цілими годинами й під загрозами, що їх виключиться з переселення, якщо вони не підіймуться цього діла.

Між іншими звернено такі пропозиції також до останніх уже **переселенців з Бесарабії.**

Коли ці переселенці прибули до Німеччини, зголосилася Марія Бавман із Черновець і подала під присягою, до того ще ствердила свідками, що большевицька тайна служба пробувала примусити її до шпіонських цілей у Німеччині. Її кликано аж надто часто до станиць НКВД, де вимушували на ній, щоби зробилася шпіонкою. Вона — вдова з 5 дітьми — дістала обітницю на великі винагороди. При тому почула, що для них квота 10.000 нім. марок не грає ніякої ролі, а для неї і для дітей це добра перша допомога. Їй приділили виконування шпіонажі в Празі. Вона везла зі собою матеріяли й вказівки, які свідчать про те, що большевики вміють вишколювати й спеціялізувати людей до такої роботи.

Знову замужня жінка Єлисавета Кройтель, також із Черновець, зізнала, що коли старалася за пашпорт, тоді намовляли її піти на шпіонську роботу. Вона мала вести шпіонажу в Саксонії. І вона дістала та привезла з собою і предложила німецькій владі ці вказівки й системи вишколювання. **Шпіонська централя в большевицькому посольстві в Берліні** скріпилася саме від хвилини, як підписано німецько-большевицький пакт. Там створено окрему шпіонську службу, що почала діяти в просто провокуючій формі. Цей шпіонський відділ запряг до тієї роботи теж усі консулярні станиці в Німеччині. Коли уступив посол Шкварцов, а на його місце прийшов до Берліна посол Деканосов, ця акція зразу набрала великих розмірів, а шпигунська робота почалася на всіх ділянках, зокрема в мілітарній ділянці, а вже політична й господарська розвідча акція пішла в рух, немов на якийсь сиґнал Деканосова. Він сам, довіренник Сталіна, вхопив над цим розвідчим відділом провід у свої руки. А діло знав добре, бо в Росії провадив шпигунський відділ НКВД. Він привіз із Москви вже устійнені там усі проекти, як саме розбудувати в Німеччині цілу сітку таких довірених людей, що могли б мати доступ до державних урядів та видобувати передусім звідомлення про військові сили, про німецькі операційні пляни. Його довіреним помічником був ґепіст і так званий посольський радник Кобулов, який почав, використовуючи своє екстериторіяльне становище, дуже інтензивну розвідчу діяльність. Завданням тієї шпіонської акції були, попри здобування вісток із військової ділянки, також розвідки за політичними й господарськими плянами. Для цих потреб Кобулов розбудував тайні станиці по цілій Німеччині й повстановляв там своїх людей, що мали доносити хитро уложеними й умовленими шифрами важні для Большевії відомості. Так почалась від 1940 року в Німеччині широка мобілізаційна підготова шпіонажі, пущена в рух, очевидно, при допомозі величезних грошевих засобів. Але німецька розвідча служба вміла все те вчасно прослідити.

Матеріяли виказали, що найбільша розвідча акція велась на східніх теренах Німеччини й це спонукало уряд до настороження саме тут, у Ген. Ґубернаторстві та в Протектораті. Стверджено, що урядовець російського генерального консуляту в Празі Леонід Мохов був провідником совітської розвідчої сіти розбудованої по цілому Протектораті. На цій службі працювали колишні чеські леґіонарі, головно ті, що в німецько-польській війні боролися по польському боці та здебільша були приклонниками кол. чехословацької комуністичної партії. Вони дісталися по розвалі Польщі в російський полон, а втягнені до російської розвідчої служби й вишколені в підпольній шпіонській роботі, вернулися додому. До краю верталися вони з підробленими документами та йшли на роботу під руку цього члена російського консуляту Мохова. Та схоплювано їх на гарячих учинках. Таких шпіонів зловлено понад 60, при тому накрито біля тузина вже працюючих станиць. Тут мусимо додати, що ця шпіонська сітка працювала незалежно від іншого ще нелеґального комуністичного апарату, що його мав у своїй опіці комінтерн.

Згадуваний уже вище совітський посольський радник і член НКВД Кобулов також не спочивав. Цікаві є зізнання кол. югославянського дипльомата й військового представника в Берліні полковника Бавхніка, якого не можна підозрівати в приязні до Німеччини. Він ствердив, що помічник військового російського представника при большевицькому посольстві, полк. Корняков, займався виключно розвідчою службою та що постійно користувався великими грошевими сумами. Кобулов, як провідник шпіонської сітки, а з ним разом російський військовий представник Тупіков і його помічник Скорняков були призначені спеціяльно тільки до розбудови й керми в Берліні та в других важніших німецьких містах тайних станиць та для підпольної роботи шпіонажі і донесень. Із дуже обширних матеріялів про діяльність „достойників" і цілого їх штабу наведемо тільки для прикладу ось такий випадок:

Вітолд Пакулят, пекарський майстер у Маріямполі на Литві, член Союзу Німецької Культури на Литві, мав свояків у Німеччині, головно у Берліні. Його завізвало раз НКВД на переслухання. Тут ні сіло ні пало загрозили йому процесом за шпіонажу. НКВД-истам вистарчало до закидів уже те, що він був членом цього Союзу і що їздив до свого брата в Мемелі. Заляканому обіцяли, що його можуть звільнити від кари тільки тоді, якщо він погодиться, що під маскою німецького втікача переселиться до Берліна й буде там працювати в користь Большевії. Його післали, але змусили залишити дома дружину й дитину, як закладників. Висилаючи в дорогу, ще загрозили, що рука НКВД довга; як він зважиться зрадити цю тайну, ця рука найде його в Берліні. Але він, не зважаючи на ці погрози й хоч залишив своїх найближчих у руках НКВД, поставив національний обовязок понад усе і порозумівся з німецькою службою безпеки. Завдяки цьому удалося знівечити незрадженою протиакцією всі большевицькі наміри й мати на оці зараз від перших початків усі їх потягнення у Берліні. Пакулят одержав від посередника з НКВД у большецькому посольстві вказівки й припоручення. Йому казали винайняти мешкання і тут НКВД вмістило тайну радієву стацію. Опісля на припоручення

НКВД він мусів перебрати невеличкий готель і пивний льокаль і держати там на поготівлі вільні кімнати для московських агентів і кур'єрів. Він діставав постійно припоручення навязувати зносини з робітниками військового промислу й видобувати від них зради таємниць.

Була це акція, що виразно свідчить про доцільні кроки підготови до майбутньої війни з Німеччиною, так щоби большевики мали вже перед вибухом усі дані, куди треба буде спрямувати свої наступи та подбати за добрі місця, в яких можна буде поприміщувати безпечно й скрито в вигідних місцях зрадницькі саботажові матеріяли, щоби покористуватись ними в відповідну хвилину.

Між полоненими

Довідавшись, що до Кракова привезено перших совітських полонених, ми покористувались нагодою, щоб їх побачити на власні очі, тимбільше, що між ними мали бути й наші земляки. Коротка розмова телефоном і за кілька хвилин сидимо вже в авті, в товаристві начального редактора „Зольдатенцайтунг" і їдемо до одного з таборів для легко ранених полонених зі східного фронту. Підїздимо до брами, нас ввічливо перепускають вартові, голосимось у команданта табору, брама відчиняється і ми вже на подвір'ю, де зразу бачимо полонених, які сидять гуртками. Кожний із бандажем. Тому обвязана голова, іншому рука чи нога. Всі легко поранені в лахміттю, сірі, виснажені обличчя мов земля.

Це люди не з цього світа. По них видно, скільки витерпіли та пережили. І зразу приходить на думку: де-ж ця культура, де-ж цей рай на землі і те щасливе життя, про яке ввесь час трубіла військово-большевицька пропаганда. Тепер усе бачимо по тих нещасних вояках — без одягу, босих, навіть без сорочки. Підходимо до них.

— Є між вами й українці?

— Я українець — відповідає один, невимовно виснажений, із запалими глибоко очима.

— І я, і я українець — відзивається кілька нараз. Навязується розмова. Між іншим довідуємося, що большевики покликали із західніх земель усіх мужчин від 18—45 року життя до війська.

Покликані копали оборонні окопи, а також мусіли кривавитись на фронті. Кати-комісари ввесь час сторожили над ними, щоби ніхто не важився втікати.

До останньої хвилини, хоча громадилось військо, ніхто не знав, що прийдеться воювати. Підчас боєвих дій не бачили ці полонені ні одного большевицького літака, бачили лише німецькі, що безнастанно перелітали над головами.

Не краще було і з панцирною большевицькою зброєю. Ледви кілька малих повзів мали нагоду бачити, але й ті виявились мало придатними.

Від 5-ох днів нічого не їли; щойно тут, у німецькому полоні дістали харчі.

Полонені зі здивуванням вирячили очі, як попали в полон, бо тут прийняли їх людяно та обходяться з ними ввічливо. А большевики заедно їх страшили, щоб не піддавались, бо німці кожного полоненого вбивають.

Були між полоненими зі Львова, Ярославщини й такі, що як польські вояки попали у большевицький полон, а тепер у німецький. Загалом — всі „язики". Той з Києва, цей з Харкова, тамтой грузин, цей туркмен, чи монгол — мішанина, якої не найдеш. Балакаємо і з одним їхнім старшиною: 21-літнім хлопцем. Він із Харкова, й ні зовнішнім виглядом, ні інтелігенцією та знанням не різниться від звичайних вояків. Балакає „по советськи", а до нас звертається у другій особі, на „ти". Коли ми дивуємося, чому це він, українець, не знає рідної мови — пояснює, що у Харкові тієї мови і не чується, бо загал говорить по московськи...

Один з полонених витрясає з кишені рештки тютюну і завиває в кусок газети... Витягаємо одну й другу пачку папіросів та частуємо полонених. Чорні від праці руки сягають до пуделок як по милостиню. Дим з папіросок зараз же підбадьорує їх, бо починають сипатись запити й прохання до нас:

Чи можна дещо купити за совітські гроші? Дехто має декілька рублів, чи не могли б одержувати українських часописів?

Всі українці просять часописів. Вони давно не бачили справжньої української газети. Вони цікаві знати, що пишеться про большевиків і війну. Вони хотіли б читати український часопис від першого дня як війна почалась. Обіцюємо їм, що люди про них не забудуть, що тут є Українське Видавництво.

Дякуємо на відхіднім командантові табору за ввічливість, при тому питаємо про справу часописів. Довідуємося, що полонених розділять по народності по таборах, і то вже в цих днях й тоді українці, будуть одержувати часописи, якщо їх загалом не звільнять з таборів.

Оце жмут вражінь із тієї зустрічі з полоненими.

На мою думку, треба би негайно подбати про наших нещасних земляків, про часописи для них, щоб хтось зайнявся зорґанізованою, хоча би й найскромнішою допомогою для них. Загалом треба цією справою занятись. Чим скоріше, тим краще. **К-ний.**

СЛОВАЧЧИНА МОБІЛІЗУЄ.

БЕРЛІН, 29. 6. — Словацьке посольство в Берліні подає, що зайняті в Німеччині словацькі резервісти мають негайно вернутися до Словаччини.

БОЛГАРІЯ, МАДЯРЩИНА Й РУМУНІЯ оживляють торговельну виміну.

СОФІЯ, 28. 6. — В пятницю почалися в Софії болгарсько-мадярські торговельні переговори. В Букарешті відбуваються такі ж болгарсько-румунські переговори, що мають оживити взаємну торговельну виміну.

Н. Крегулецький.

Заки вдарили громи

V.

Нараз зашуміло, загуготіло, дорога копотами вкрилась. Авта, авта, авта... Старі й нові, великі й малі, військові й приватні, навіть автобуси й фірмові вози транспортові. По написах знати, звідкіля вони. Деякі з другого кінця краю, аж з Кракова.

Що за біда?

Шофери в військових одностроях, коло шофера вояк, охорона.

Залізна брама до живця відчинена.

Вїзджають і під дерева, або в зелені тунелі алей. В одну мить скрилися, як перед яструбом кури.

З авт вилазять жінки й діти.

Запорошені, невиспані, зденервовані.

Тривожно розглядаються довкола.

Між ними кілька старшин, лікар і шпакуватий капітан, ніби „войскі" в Міцкевичевім „Пану Тадеуші". Має обороняти жінок.

Він життєрадісний і, не зважаючи на свій однострій, досить балакучий. Представляється і каже, що привіз „Офіцерську родину", не одну, а багато. Питається, чи є тут де мешкати і чи можна дістати харчі. Йому відповідають, що так, бо годі відповісти, що ні. Війна, а це військові люди.

„А чи безпечно?"

„Ви це повинні краще знати, ніж ми, цивілі."

„Ні, я не кажу про воєнну акцію, лише про місцеве населення, бо мені віддали ті жінки й діти під опіку"...

Жінки й діти розгощуються в „Аматі", „Роксоляні", в „Учительській Спілці"; в „Палатці" готовлять для них підвечірок і вечеру.

Ходять несміло, говорять шепотом, вікна заслонюють чим можуть, налетів бояться. І загалом перестрашені. Звичайно — втікачі. Багато пережили в дорозі, але не розказують що. Дивляться на небо й зітхають... Краків, Варшава, Ґдиня...

А на рано живець ожив. У палатці знову повно. Вже й гніви та нарікання чути. Тій кава заслаба, друга хоче булочок, бо вона кави з хлібом ніколи не пє, дехто нарікає на воду, що не така добра як у Львові. А всі питаються, що буде на обід? Безумовно мясо, або ще краще курята з салатою, тільки щоб була кружа. А до салати підлива лише не жалувати сметани і яєць. На третє яблука в мундурках... Яблок тут багато, вони вже купували...

Що значить одна спокійно переспана ніч!

Голови геть попідносили.

Тільки, як почують гуркіт літака, то з головами під корч. Хрестяться і шепчуть молитву. А як перелетить тоді: „то наш був, наш. Як мамусю люблю, що наш".

Та, на жаль, їхнього літака й війна минула, а ніхто тут не бачив. Ані одного. А цікаво було б подивитися, бо так їх хвалять. Кажуть, що таких знаменитих літаків ніяка армія в світі не має. Летунів також.

І загалом, так сказати, усе в них знамените, перворядне, непереможне. Треба бути короткозорим, або крайнім трусом, щоб сумніватися у перемогу. Краків вже відбитний. Варшава в „наших" руках, ще трохи і..."

На щастя не кінчать, яке це „і".

На другу ніч перед віллями, де сплять жінки, варти стоять. Ґімназійники в якихсь буцім то одностроях і з крісами. Такі ґрізні.

У нашого сусіда, Кладуна, також авто стоїть.

Але воно приїхало окремо. Старий інженер із Шлеська з дружиною, двома доньками, з зятем і двома внучками. Авто велике, гарне, а все ж таки, як вони там усі помістилися?

Товариство інтеліґентне і незаможне. Батько колись служив у російських фірмах, знає Росію й Україну, розмовляємо.

Вечорі такі тихі, а ночі зорішливі. І спокійні. Літаки вночі не літають. Зате вдень багато їх, багато. Здалека чути, як розриваються бомби. Але на живець не впала ні одна.

Чогось якраз понад нашою вілею пролітають.

Може тому, що вона на горбку стоїть і осторонь, самітна.

Зразу втікали ми в картоплі і припадали до землі, пізніше й не вибігали з хати.

Привикли.

А літаки такі, як голуби срібні, високо, гень високо, деякі пролітають низко, великі, як кити, ґрізні. (Далі буде).

З голосів преси

Руїна на большевицьких летовищах

Головний орган націонал-соціялістичної партії „Фелькішер Беобахтер" помістив у числі 177 з 26. VI. ц. р. военний репортаж з війни на Сході свойого звітовика Фридриха Лігмаєра п. з. **„Німецький летунський меч завдав перші удари"**. Нижче подаемо згаданий репортаж у перекладі з деякими скороченнями:

„На світанку другого дня літа повітря тремтить від гуку моторів, що гудуть. Це звучить у наших ухах, як радісне визволення. Нарешті тепер можна виявити безпримірно величезні енергії, зібрані в німецькому виступі. Н'коли нам не забути тієї картини, коли група наших нищильних літаків піднялася на безконечну височінь і ширину небозводу. Яка ж це краса, яке враження робить ця сила! Це було наче воскресення молодої, переможної сили в ранній заграві нового часу. Це можна було радше відчути, як пізнати в ніжній сірині світанку.

Мета нашого лету — летовища й важні залізничі шляхи противника. Все йде, як у годиннику. Виконання доручення відбувається докладно й складно, як відбувалася і сама підготова. Скрізь, де своїм мечем вдаряе наше летунство, большевики побиті й переможені.

РУМОВИЩА, ДИМ І ПОВНА РУЇНА.

На совітських летовищах стоять ловецькі й бомбові літаки. Німецькі нищильні літаки знижуються і періщать совітські машини добре виміреним скорострільним вогнем. Після гого внизу димляться вже тільки поторощені румовища. Поодиноким совітським ловецьким літакам, що вже пустили в рух свої мотори, не вдалося піднятися. Месершміти ч. 110 сіли їм заглибоко на карки й бють ворога, що мліє із збентеження. Один большевицький ловецький літак, що ще встиг піднятися із землі, попав у жахливий вогонь і вже злітае. За ним тягнеться довга смуга диму. Він розбивається на землі.

Таксамо біля полудня виїжджае інший відділ нашої ескадри. На підставі мапи капітан ескадри показує нам нашу ціль — одне летовище. Доручення має бути виконане спільно з одною ловецькою ескадрою. Маємо знищити на землі ворожі машини й відділи большевицьких спадунів. Знову тремтить повітря від гудіння летунських моторів, літаки формуються до передбаченого лету. Забувається про жахливу спеку й гостру куряву, яка наче кусає. Всі наші думки зосередилися на цьому новому завданні.

ОДИН ЗА ОДНИМ ЩЕЗАЮТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКІ БОМБОВИКИ.

Виїжджаемо й незабаром зустрічаемося з нашими скорими ловецькими літаками. Вдивляемося в безкрає небо й пильно стежимо за ворожими літаками. Недовго це триває і вже бачимо точки, що постійно більшають. Це ворожі бомбовики. Є їх щось із двадцять. Ловецькі летуни, що мають за собою вже сотні летунських боїв, беруть під стріл одного ворога за одним. Смертельна стіна вогню замикає ворожу одиницю бомбовиків згори і здолини, зправа і зліва, зпереду і ззаду. Ніякий ворожий літак не всилі втекти перед тією вогневою стіною, що розсіває знищення. Одна за одною тріщать ворожі машини і летять на землю. Поки ми всилі були усвідомити собі добре цю жахливу борню, вже відділ ворожих бомбовиків знищений. Він уже щез із овиду.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЛІТАКИ ПІД СКОРОСТІЛЬНИМ ВОГНЕМ.

Опісля ми вже досягли наказану нам мету. Ми маємо й хочемо показати, що вміємо. Виконуемо нашу всю працю. Пільоти кидають свої машини вниз без огляду на те, що тут і там безсило гаркотить ворожа протилетунська артилерія. Літаки кидаються прямовисно і обстрілюють гарматним вогнем ворожі машини, що стоять на летовищі й у ганґарах. У цьому пекольному концерті приймають участь також і скоростріли, вони січуть своїм вогнем ворожі літаки. Ми виконуемо наше завдання в супроводі ловецьких літаків, що кружляють над нами.

НАЗАД ПОНАД БЕРЕСТЯМ.

Підчас повороту бачимо на березі Буга, що до вчора ще був граничною рікою, Берестя. У 1917 р. тут підписали між цісарською Німеччиною та її союзниками перемиря. У 22 роки пізніше, після тимчасового існування Польщі, Берестя попало в совітські руки й стало прикордонною твердинею та випадовою базою на Захід, збірною точкою замаскованих плянів большевицької світової революції.

Зєднаний і без ніяких втрат наш відділ осідає на полевому летовищі".

Яків Гальчевський-Войнаровський (Орел).

Проти червоних окупантів

У великі історичні дні, коли тріщить уже найбільша та найжахливіша тюрма народів, містимо спогади відомого вже з нотатника про польсько-німецьку війну плк. Войнаровського-Гальчевського, одного з отаманів протисовітського повстання в Україні.

I.

Протягом двох років першої Української Революції хто лише не топтав своїми кіньми українського чорнозему?! Були москалі білі і червоні, на Херсонщині висіли були на беріг навіть французи, товклися по Україні і організувались польські леґіони Галера й Довбур-Мусніцького, прийшли і німці та австрійці, щоб завести лад, пробував відбудовувати з України велику Росію, ґенерал Денікін і Вранґель, врешті післав свої війська також маршал Пілсудський, як „союзник" Головного Отамана з мрією здійснити відбудову Польщі в межах з часів Ягайлонів. Вогнем і мечем прорізувала простори України червона язва під орудою Москви та повстанці, що високо держали національний жовтоблакитний стяг. Тих останніх було безліч, намножилося багато загонів і безліч отаманів. Була то бурхлива стихія.

Надійшов 1920 рік. Ішли змагання між червоною Москвою і шляхетською Польщею. Чудом перемагали москалів поляки. Червоні армії розбиті, московський уряд просить мира. Поляки не йдуть на остаточне знищення Московщини, бо навіть не боронять інтересів свого українського партнера — навпаки, його коштом у Ризі відбувається торг без української делеґації. Говорять про „ґеніяльність" Пілсудського... А чому він не предбачив пізнішої катастрофи своєї держави і не створив білорусько - українського буфера між Польщею й Росією під своїм політичним впливом? Відпала Литва, але її місце „хотіла" зайняти тодішня Україна (свідомо чи не свідомо — інша річ) в особах своїх тодішніх репрезентантів. Ідея Ягайлонів була близька здійснення й великих перепон не було. Чи Україна на тому виграла б, чи програла? Мені здається, що Україну в замаскованій федерації з Польщею ждала би така сама політична доля, як У С. С. Р. під Москвою, бо політично поляки XX. століття ще менше вироблені, як за часів своїх королів. Чи удержалася б Україна на поверхні політичного життя, коли б повстала як У. Н. Р.? Це були б передчасні „роди", бо політична концепція з опертям одних на Москву, а других на Варшаву від віків фальшива. Рік 1920. був для України роком великого і трагічного перелому. Армія У. Н. Р. в складі біля 18—20 тисяч багнетів і шабель. залишилася сама проти московської міліонової армії восени 1920 року. Український штаб хоче проводити наступ, щоб (поки розбиті поляками большевики не зорганізувались), злучитись з українськими повстанцями Поділля і Київщини. Поляки цілий місяць забороняють свому союзникові робити наступ. Цей місяць жовтень якраз був потрібний москалям, для упорядкування, щоб сконцентруватись проти слабої української армії. Повстанців по той бік фронту охопила розпач: фронт завмер, а червоні жорстоко шаліють у повстанчих районах. Вкінці жовтня я як повстанець з сотником Саранчою переходимо фронт між селами Багриновці — Дяківці. Людей своїх ми розпустили, а самі йдемо довідатись, що має бути та загал. чи щось буде? Попадаемо до штабу Полку Чорних Запоріжців, полк. Дяченка в селі Стасьовий Майдан. Дяченко скеровує нас до штабу Запорозької Дивізії за с. Голенищевом до ген. Базильського. Сотник Саранча поїхав далі до ставки Головного Отамана в Камянець, а я, довідавшись, що має бути наступ між 10—11 листопада, залишаюсь в Наливайківськім Курені „молодшим старшиною" в сотні одного молодого хорунжого. Те, що я, штабс-капітан царської служби, що командував уже куренями і 61 полком минулого року, мені не перешкоджає тепер командувати хоча би й чотою.

Врешті наступ. Ми женемо 17. башкірську бригаду і доходимо до залізничого шляху Жемеринка — Винниця. Наш лівий сусід російський ґенерал Яковлів, є під Винницею. В нічних випадах здобуваю чимало коней. Моя популярність серед козаків, як запримічую, зачинає зростати. На відтинку Залізної Дивізії большевицькі вожді — Котовський і Примаков прориваються, що змусило цілий наш фронт до відвороту. В нічнім бою під селом Голенищевом я з хорунжим Слобідяником задовго стримували ворога, так що вскочивши нарешті в село, попали просто в руки совітській кінноті. Поки ручними гранатами відбились від ворога, то наших трудно було дігнати. Таким чином ми залишились серед ворогів і лежали в рові, поки не пройшло через село Голенищів кілька піших лав червоних.

Серп місяця виглянув ізза хмари, коли ми почали скрадатися зі села Голенищева з напрямку ліса, під містом Бухнами. Не доходячи до ліса, почули рух і тупіт совітської кінноти. Залягли і вони проїхали. Прямуємо до села Сахнів, де колись я учителював. Тут заходжу до знайомих, а хор. Слобідяник подався в свій Староконстантинівський повіт через Летичів. Розпрощалися ми щиро. Я сказав, що моя мрія прожити бодай одну зиму спокійно, хоча б за кордоном, не здійснилася. Видно доля хоче, щоб я ще взяв на себе тягар боротьби з окупантами і з всею почують про мене червоні!

(Далі буде).

Маніфестація краківських українців

Дня 27. червня 1941 р. в год. 19.30 відбулися у Кракові, в салі при вул. Льоретанській 18, маніфестаційні сходини краківських українців при великому здвизі народу. Сходини відкрив голова УДК Краків — прок. Гр. Онуферко, який передав слово проф. В. Кубійовичеві, Провідникові УЦК. Після тієї промови голова УДК відчитав телеграму до Ген. Губернатора д-ра Франка, яку саля прийняла справжньою бурею оплесків. Сходини закінчились відспіванням національного гимну.

Мадярщина виповіла війну СССР

БУДАПЕШТ, 29. 6. — Премієр Бардоші повідомив у пятницю в парляменті про воєнний стан між Мадярщиною й СССР та заповів військові оборонні засоби як відповідь на трусливий напад совітського летунства на Кошиці. Це повідомлення прийнято з захопленням.

Про налет совітського летунства повідомляють урядово: Совітське летунство перевело в середу в год. 13 повітряну атаку на Кошиці. Знищено багато будинків. Серед цивільного населення було 5 убитих і велике число ранених. Совітські літаки заатакували знов Кошиці в год. 17.30 та їх прогнала мадярська протилетунська артилерія.

„Пештер Лойд" пише про приступлення Мадярщини до війни і що Мадярщина стоїть по боці націй, які воюють проти большевиків. Мадярський крок це новий доказ рішучости, з якою цей край напружить усі свої сили, щоб допомогти здійснити спільну ціль — охоронити европейську цивілізацію. Вечірній часопис „Мадьоршаг" пише, що мадярський народ прийняв рішення уряду однодушно й здисципліновано, свідомий, що в цій боротьбі, йде про майбутнє Европи. Мадярщина пережила жидівсько-комуністичну неволю на власній скірі, з цілою її руїнницькою жадобою влади. Мадярський нарід знає, що як довго існує СССР, неможлива в Европі ніяка поважна конструктивна праця. Мадярщина горда, що вона може себе називати одною з перших протибольшевицьких держав.

Спільний інтерес вимагає знищення комунізму

ЗАЯВА ДАНСЬКОГО УРЯДУ.

КОПЕНГАГА, 29. 6. — З нагоди великої війни на Сході данський уряд видав таку заяву:

„Війна, яка спалахнула між Німеччиною і СССР, спричинила, що дотеперішня велика війна в Европі ввійшла в нову фазу. Це примушує Данію до особливої уважливости, бо Німеччина звернула тепер свою зброю проти такої держави, що від літ була загрозою для розвитку й щастя північних держав. Побоювання півночі перед небезпекою зі Сходу було зовсім оправдане. Про те свідчить напад Совітів під кінець 1939 р. на Фінляндію. Її геройська оборона в нерівних змаганнях викликала тут хвилю симпатій для наших братів, що воюють на півночі. Тепер, коли після нового нападу Совітів на Фінляндію війна знову почалася, ті самі почування хвилюють данський нарід. Але на той раз Фінляндія не веде тієї війни сама. Вона воює під проводом Німеччини разом з іншими европейськими державами за оборону европейської культури і цивілізації. Ця війна ведеться **в спільному інтересі**. Її рішальний вислід причиниться до того, щоби зберегти держави Европи перед розкладом.

Намагання завоювати Фінляндію буде відбите

ГЕЛЬСІНКІ, 28. 6. — „Фінський нарід перейнятий святим обуренням і обєднаний одною спільною волею і одним бажанням стоїть готовий почати боротьбу на смерть і життя за свою батьківщину" — пише щоденник „Гуфвудстадеблядет", який виходить в Гельсінках. Ввесь без вийнятку фінський нарід стоїть під враженням большевицького нападу на Фінляндію. Зазначують, що Фінляндія має тепер право зажадати від світу, щоби він зайняв таке саме становище як підчас большевицького нападу в листопаді 1939 р., коли совітську напасть осудив увесь світ. „Спроби завоювати або бомбардувати Фінляндію — пише фінський щоденник „Уусі Суомі — відібе ввесь фінський нарід всіми своїми засобами. Спеціяльну бадьорість і почуття сили дає нам свідомість, що на цей раз ми не самі в тій боротьбі з большевизмом" — кінчає згаданий щоденник.

—o—

Хаос в большевицьких радієвих програмах

ШТОКГОЛЬМ, 28. 6. — Шведська преса пише, що вже після 5-ох днів війни в програмах большевицьких радіовисилень запанував хаос, який просто годі описати. Бувають такі випадки, що безперервно передають в радіопрограмах цілком переплутані і хаотичні повідомлення. Особливу веселість викликало в Швеції те, що 25. 6. Москва несподівано почала свою вечірню радіопередачу... німецьким військовим маршем. У Штокгольмі питали, чи це є наївне намагання вплинути таким чином на німців, чи просто в архіві грамофонових кружків московської радіовисильні запанувало вже таке замішання, що там не в силі знайти те, чого саме треба.

Еспанський легіон проти СССР

МАДРИД, 29. 6. — Як повідомляють з певного джерела, еспанський уряд видасть незабаром маніфест у справі творення еспанського добровольчого корпусу. Перший транспорт добровольців буде готовий уже 3. липня. Міністр партії Аррезе звернувся до всіх обласних провідників Фаляних з покликом до міліції зголоситися до хрестоносного походу проти СССР і скрізь відкрити вербункові станиці для організації добровольчого корпусу.

„СССР хотів знищити Еспанію, — пишеться у відозві — щоб із руїн узяти світ у свої кліщі. Мільйон полеглих героїв взиває помсти. Европа не матиме скорше спокою й мира, доки остання тінь большевизму не уступить із її кордонів. Легіон еспанських боєвиків візьме участь у боях за рятування Европи"

—o—

Оповістка

Прохаємо українців усіх ділянок звання, які бажали б у найближчому і майбутньому змінити місце праці, очевидно після полагодження всіх формальностей, щоб негайно повідомили Український Центральний Комітет, Краків, Зелена 26/12 (Украінішер Гавптаусшусс, Кракау, Ґрінештр. 26/12), подаючи про себе такі дані: 1. Імя й прізвище; 2. місцевість, край і дата народження; 3. віроісповідання; 4. родинний стан; 5. фахова освіта (подрібна спеціяльність, назва і місце школи, час тривання студій, чи має диплом і який); 6. звання (докладно подати, в яких установах, яких становищах, у яких роках працював); 7. теперішнє заняття; 8. знання чужих мов (у якому ступні); 9. в якій ділянці по спеціяльности міг і хотів би працювати; 10. точна адреса про кожноразову зміну прохаємо обовязково повідомити). — Долучити слід обовязково дані про приналежність до якоїсь української громадської організації, або вказівки про людей, які дану особу знають. Особи, які свого часу прислали дані про себе до УЦК — не потребують їх присилати, а тільки зголосити карткою свої побажання.

Закордонні часописи просимо передрукувати цю оповістку

ВІДДІЛ ПРАЦІ УЦК.

БОЛЬШЕВИКИ РУЇНУЮТЬ ЛИТОВСЬКІ ЦЕРКВИ.

БЕРЛІН, 29. 6. — Литовські католицькі священики, що проживають у Німеччині, рішили виготовити меморіял про положення католицької церкви на Литві. Згаданий меморіял мають переслати до Ватикану. З тих матеріялів, які досі надійшли, можна встійнити, що досі большевики цілковито знищили 24 церкви а в 16-ох святинях знищили внутрішнє уладження.

—o—

ЛІТВІНОВ ЗНОВУ НА ОВИДІ.

НЮ-ЙОРК, 29. 6. — Американська пресова агенція „Есотіейд Прес" повідомляє з Анкари, що тамошні загранична дипломати говорять про те, що колишній большевицький міністр загранічних справ Літвінов хоче вернутися до Москви, щоби перебрати одно важне урядове становище. Мабуть йому доручать вести взаємини з Анґлією та Злученими Державами.

—o—

ЧЕРВОНИЙ ТЕРОР У МОСКВІ.

АНКАРА, 29. 6. До столиці Туреччини надійшли повідомлення з Москви. Згідно з тими вістками ГПУ перевело в останніх трьох днях тисячі арештувань. Частину арештуваних вже розстріляли. Дипломатичні круги Москви мають враження, що ГПУ попало на слід якогось революційного протибольшевицького руху.

—o—

ФРАНЦУЗЬКІ ДОБРОВОЛЬЦІ ПРОТИ МОСКВИ.

ВІШІ, 29. 6. — Таксамо як і в Еспанії, Франція радісно привітала боротьбу, яку Німеччина почала проти большевиків. Щоби це виявити символічно, французи рішили створити добровольчий батальйон. Знову багато видних французьких журналістів із незайнятої частини Франції, заявило, що хоче взяти участь у цій війні, щоби французькому народові дати живу картину тих історичних часів, коли Европа визволюється з тенет комунізму.

—o—

НАДЗВИЧАЙНИЙ ДОДАТОК „КРАКІВСЬКИХ ВІСТЕЙ".

З огляду на заповіджене надзвичайне воєнне звідомлення — в неділю 29. червня вийдуть „Краківські Вісті" надзвичайним додатком.

Промова президента Фінляндії

ГЕЛЬСІНКІ, 29. 6. — Президент фінляндської республики Руті в своїй промові подав до відома про рішення почати оборонні кроки проти совітської напасти. Він сказав м. ін.:

„Ціллю політики Совітів мало бути знищення самостійности Фінляндії шляхом внутрішнього перевороту або окупації краю. Коли виявилося, що шлях внутрішньої революції не вдався внаслідок свободолюбности фінляндського народу та почуття єдности, СССР рішився піти шляхом насилля. У звязку з тим голова ради комісарів і комісар закордонних справ СССР Молотов підчас переговорів у Берліні 12. і 13. XI. 1940 р., отже заледви 7 місяців після підписання мира в Москві, — зажадав від Німеччини вільної руки, щоб покінчити свої порахунки з Фінляндією та зліквідувати цей край. Ми зобовязані **канцлерові Гітлерові** до найглибшої вдяки за те, що рішився тоді спротивитися домаганням СССР.

Від часу вибуху війни великодержав можна виразно устійнити, які були намагання СССР і їх становище до теперішньої війни. СССР приглядався з вдоволенням початкові війни та поширенню її терену, гадаючи, що таким чином морально й матеріяльно ослаблять европейські, а також і позаевропейські народи, зменшать їх силу опору й доведуть до того, що вони стануть легкою здобиччю для імперіялістичних зазіхань СССР. Він використовував без ніяких оглядів усі корисні ситуації та наслідок того, коли на різних фронтах шаліла боротьба великодержав, Фінляндію примусили вести війну зовсім відокремлено з переважаючими совітськими військами. Не маємо ненависти до народів СССР, але також неноситимемо жалоби, коли Молотов і круги, відповідальні за совітську політику, впадуть жертвою своїх власних інтриг.

Тому, що у звязку з війною між Німеччиною й СССР совітські збройні сили напали на наш спокійний нарід і поширили воєнні дії на фінляндську територію, нашим обовязком є боронитися. Робимо це з цілою рішучістю, обєднані внутрішньо і при допомозі всіх моральних і військових засобів, які маємо до диспозиції. Наші шанси переможного закінчення цієї другої оборонної війни цим разом зовсім інші, ніж за першої війни, коли ми стояли самі перед натиском велитенської переваги-ворога".

—o—

Фіни непохитно вірять у свою перемогу

ШТОКГОЛЬМ, 29. 6. — „Фінляндія довіряє німецькій збройній силі". — Так починає свій опис фінляндських настроїв шведський щоденник „Свенска Моргенблядет". Дослівно він пише так: „Взаємини між німцями й фінами є якнайкращі. Всі бачать свою опору в німцях, яких висока дисципліна імпонує спокійним фінам". Далі шведський щоденник пише в свойому звіті, що у Фінляндії велике вдоволення викликало рішення шведського уряду пропустити транспорти німецьких військ. Про загальні настрої Фінляндії шведський кореспондент пише, що вони відзначаються безмежною вірою у майбутнє. Ця віра зміцнює фінляндські настрої. Всі люди мають усмішку на вустах і бадьоро глядять перед собою.

Невтральність Ірану

АНКАРА, 29. 6. — Московське радіо повідомило, що Іран звернувся з нотою до совітського уряду, в якій повідомив про свою невтральність у німецько-большевицькій війні.

„Мондо Арабо" подає, що політичні круги Тегерану із щораз більшою журбою реґіструють грізну мову анґлійської й совітської преси проти Ірану. Напруження між Лондоном і Тегераном загострилося після того, як іранський уряд відмовився видати анґлійцям голову національного іракського уряду Ель Кайлянія.

—o—

Великий наплив добровольців у Мадриді

МАДРИД, 29. 6. — В пятницю в год. 9. рано в будинку Фаланґи в Мадриді відкрито перше вербункове бюро добровольців до боротьби проти большевицьких ворогів населення. Вже в 2. год. перед цим речинцем зібралися перед будинком непроглядні ряди членів Фаланґи з усіх суспільних верств. Тільки в самому Мадриді працює безупину 25 лікарів, що переводять необхідні фізичні здібності добровольців. Багато еспанок, особливо ті, що вже брали участь у домашній війні як доглядачки, зголошуються до Червоного Хреста.

—o—

Анґлія невдоволена невтральністю Туреччини

АНКАРА, 28. 6. — З добре поінформованих дипльоматичних кругів подають, що анґлійський амбасадор в Анкарі висловив невдоволення з приводу невтральности Туреччини в німецько-совітській війні. Амбасадор заявив турецькому міністрові закордонних справ, що декларацію невтральности Туреччини вважає односторонньою піддержкою Німеччини.

—o—

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГА ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ ЯПОНІЇ

ТОКІО, 29. 6. — Заповіджену американську допомогу для Совітів уважають у Японії загрозою, що не може спокійно приглядатися транспортам американських воєнних матеріялів через Тихий океан до Владивостоку. Японські часописи заявляють однодушно, що американська допомога для СССР означає посереднє вороже становище проти Японії та що американські достави зброї для СССР безсумніву загрожують Японії.

—o—

ВІЙНА В СИРІЇ

ВІШІ, 29. 6. — Як подають з Бейруту, французькі війська перевели успішну атаку на відтинку **Пальміру** та завдали ворогові втрати. В четвер в год. 4.30 анґлійські воєнні кораблі почали обстрілювати французькі становища вздовж побережжя. Після французької відсічі ці кораблі завернули. Вночі на 26. 6. анґлійські літаки бомбардували Бейрут і передмістя. В четвер рано в 7. год. анґлійські літаки збомбардували двірець у Гомсі.

—o—

З ЛОНДОНУ ДО МОСКВИ.

ШТОКГОЛЬМ, 29. 6. — Перша анґлійська комісія для СССР є в дорозі з Близького Сходу до Москви. Вона вилетіла трьома великими 4-моторовими літаками через Лісабону до Каїра, звідки полетять до Москви.

—o—

ВІЙСЬКОВА КОМПРОМІТАЦІЯ АНҐЛІЇ.

АНКАРА, 28. 6. — Генерал турецької армії Еркеліб помістив на сторінках щоденника „Джумгурієт" незвичайно гостру критику британійського „воєнного походу" в Сирії. Він стверджує, що видовище, яке Анґлія дала світові в Сирії, треба означити як військову компромітацію. На думку турецького ґенерала британійська акція в Сирії не заслуговує на те, щоби її називати виступом „військового характеру".

—o—

МЕТОДИ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ КОМІСАРІВ

ШТОКГОЛЬМ, 29. 6. — Як подають із совітського фронту, вислані на фронт комісари, що мають контролювати совітську армію, перед своїм відступом у безпечне місце замикали у фортах совітські залоги, внаслідок чого залоги не могли піддатися. Підчас збомбардування цих фортів згинули всі без вийнятку.

—o—

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ЧЕРВЕНЬ.

29. Неділя — З. Христового Серця.
30. Понеділок — мч. Мануїла.

В НЕДІЛЮ 29. ЧЕРВНЯ Ц. Р. в год. 12. полудне в українській православній церкві (Повісля 5) буде відправлений урочистий молебен у намірені українського народу й у[...]піху німецьких військ у поході проти большевиків.

ЦЕРКОВНА РАДА.

— З ДНЕМ 1. ЛИПНЯ 1941 Р. здержуємо висилку щоденника тим Передплатникам, що не вірівняли передплати за місяць червень. — На висилку залеглостей і передплати на місяць липень долучуємо до сьогоднішнього числа поштові складанки.

— ВСЕНАРОДНЯ БОГОСЛУЖБА в ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВІ В КРАКОВІ. Щоби подякувати Всевишньому за великий змаг Фірера Німеччини у визволенню поневолених братів безбожницькими Совітами та щоби випросити Божого благословення для тієї святої війни і скорої, остаточної перемоги — відправиться у неділю 29. червня ц. р. в год. 9-ій торжественна Служба Божа з принагідною проповіддю. — При цій нагоді відбудеться збірка на допомогу военним жертвам. — До громадної участи в цьому Богослуженні запрошує все наше Всч. Духовенство Кракова, всі наші Організації, Установи та всіх вірних — Гр.-Кат. Парохіяльний Уряд у Кракові.

— „ДО ВСІХ УЧАСНИКІВ ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ"... Під повищим наголовком помістив п. ген. М. Капустянський заклик у „Краківських Вістях" з датою з 24. і 25. ц. м. Вияснюю в порозумінні з п. генералом, що ті б. члени українських армій, які вже зложили свої анкетні листки в ДУКТІ, не потребують другий раз зголошуватись. Візвання п. генерала відноситься до тих комбатантів, які находяться поза межами Ген. Губернаторства й не мали змоги в ДУКТІ зголоситися. При тій нагоді прошу всіх тих українських комбатантів, що ще своїх анкетних листків не виповнили, якнайскоріше це зробити й за посередництвом повітових організацій переслати їх до централі. За анкетними листками слід звертатися на мою адресу: Інж. М. Хроновят, Краків, Зелена 24/6.

— ЦІКАВИЙ ВИКЛАД. У четвер, дня 3. 7. ц. р., відбудеться в домівці Комісії Міста при УДК в Кракові, вул. Льоретанська 18, II. п., виклад інж. Зенона Кохановського п. н. „Фабрикація чавуна". Початок в год. 19.30. Просимо всіх зацікавлених інженерів, промисловців, ремісників та інших громадян прибути на цей цікавий виклад. — Господарський Відділ УЦК.

— КУРСИ ДЛЯ НАРОДНІХ УЧИТЕЛІВ. У порозумінні з Головним Відділом Науки й Навчання в Уряді Ґ. Ґ. подаємо до відома, що в часі між 10. липня й кінцем серпня цього року відбудуться в Криниці й також мабуть у Холмі 6-ТИЖНЕВІ курси для некваліфікованих народніх учителів, якщо, очевидно, дозволять на це обставини. Курси ці призначені й обовязкові для всіх тих некваліфікованих учителів, що вчать тепер в українських народніх школах в Ґ. Ґ. Їх скінчення дасть абсольвентам право навчати в народнім шкільництві. Докладні інформації подамо в найближчому часі. — В часі літніх ферій є в пляні також улаштування 2-ТИЖНЕВИХ курсів для кваліфікованих народніх учителів у таких місцевостях: Криниця, Сянік, Ярослав, Грубешів, Холм, Біла Підляська. Завдання цих курсів — приготовити учителів до навчання нововведених предметів (німецька мова, українське народознавство) та подати деякі інші педагогічні вказівки. Участь у них добровільна. Ті, що задумують такий курс відбути, зголосять це службово в дотичного шкільного радника, а також в УДК (Делеґатурі) найпізніше до 15. липня ц. р. — Шкільний Відділ УЦК. 1-3

— „УКРАЇНІКА" В НІМЕЦЬКІЙ ПРЕСІ. „Кракавер Цайтунґ" у ч. 147 помістив п. з. „Речник українців у Ґ. Ґ." коротку, дуже прихильну статейку про проф. В. Кубійовича, Провідника УЦК, разом із його світлиною. — На іншому місці помістив ред. Ґ. Андрашко цікаву статейку п. з. „Характеристичний напис" про переслідування релігії в Україні жидо-комуною. На знимці є одна церква в Києві з безбожницьким написом на фронтоні.

Тим, що пішли...

Побратався сокіл із сизокрилим орлом...

Як орли в житті: високо, у надземнім леті в недосяжних просторах думки...

Задивлені перед себе бачили тільки її: замучену, скривавлену, потратовану, що припавши до землі лицем у смертнім болю голосила:

Сини! діти! Не дайте рідної землі поганцям!

Вони чули стогін катованої матери, що пік вогнем їх серце.

І вони йшли їй на поміч.

„Та встоятись не було сили". Падали. Хто в отвертій боротьбі, хто в підземеллях тюрем, хто на шибениці гинув. Ніхто їм і похоронів не справляв. Ніхто хреста не ставив, не вбирав квітами могили.

А в хаті, щоб ніхто не бачив, плакала мати і дівчина десь на відлюддю дрібні сльози лила... Тисячі таких безіменних героїв жертвого життя засвідчили правдивість своєї ідеї. Могили безхрестних, поросли буряном і будяччям, без ліку по цілій Україні.

А нині живі ці могили: їх голос, як голос грому, военної сурми, кличе до бою за правду й волю.

Багато їх впало — безіменних вояків святої ідеї, лицарів слушної справи. Тисячі нових заповнили їхні місця у карних лавах дожидаючи моменту пімсти.

І він прийшов і вони пішли. Усміхнені і розрадувані як усе, бо настав їхній час, бо прийшла на них черга.

* * *

Пішли...

Український сокіл підлітає за дружнім орлом у кривавим змагу.

І вони ідуть. Земля дріжить, клоняться збіжжя додолу, вітаючи лицарів, що несуть волю — радіють ниви золотисті політі потом та сльозами. Ідуть. Несеться гнів і помста разом з ними:

За Базар, за Крути, за Сибір, Соловки, за честь і славу, за руїну, за міліони жертв!...

Ідуть, а їх благословляє дух предків, могили мучеників, героїв та усіх тих, що за Батьківщину життя своє віддали.

Вони пішли. Ми залишились. Цього вимагає мент. Ждемо виказу.

Привітайте ж рідну землю і від нас, молоді орли! Поцілуйте її і пригорніться груддю до неї. Скажіть, що й ми прийдемо лікувати її рани, прийдемо, щоб для Неї жити і вмирати.

Всеволод Дурбак

Посмертна згадка

† ВОЛОДИМИР ЗМИЙ

член Т-ва „Просвіта", Т-ва „Сокіл", артист-маляр, член УНО в Берліні, ур. 29. травня 1909. р. у Львові, заосмотрений Найсв. Тайнами, помер по довгій і важкій недузі дня 20. травня 1941. в Мінхені і там 23. V. ц. р. на Вальдфрідгофі похоронений.

Заупокійна Служба за спокій душі відбудеться дня 29. VI. 1941. в год. 7.30 рано в парохіяльній церкві в Мурнав, про що Приятелів і Знакомих повідомляють:

Герта Ферстер, Отмахав О/с.
і співтовариші Покійного з Мурнав.

*

Покійний уродився 29. V. 1909. у Львові. Батьки (купець Теодор і Анастазія з р. Максимович) походили зі Щиреччини зі селянської родини. — Вже на шкільній лавці в Академічній гімназії у Львові проявляв здібности до малярства. Залюбки малює краєвиди, як також мотиви визвольних змагань. За свою ніжну вдачу й добряче щире серце тішився Він не лише симпатією у професорів, але вмів зеднати собі любов і привязання серед приятелів і товаришів. Як вихованок бурси Інституту ім. св. Йосафата у Львові під умілою кермою тодішного Ректора, Преосв. Епископа о. Д-ра Івана Бучка, вироблювався в Покійного Володимира чистий, кришталевий характер, виростала душа ідейного громадянина. Після іспиту зрілости віддається праці не лише в Т-ві „Просвіта", але також як карний член Т-ва „Сокіл" проявляв у Щиреччині живу діяльність. Брак матеріяльних засобів не дозволяв Покійному студіювати на університеті, бо був Він ще малим хлопчиною, як батьки Його померли. Малярську школу студіював у тодішнього славного маляра Новаківського. — Глибока релігійність відбилася в Його малярській творчості. В роках 1931—35 працював як маляр у Свято-Успенській Лаврі манастиря о. о. Студитів в Уневі. Вислідом Його праці було м. і. розмалювання стін манастирської церкви в Уневі у східньому, византійсько-українському стилю, як також — разом з Я. Левицьким — стінописи на манастирськім подвірії з історичними мотивами з княжої, козацької доби та часів українських визвольних змагань підчас світової війни.

*

З початком 1939. р. малював Покійний церкву в візантійсько-українському стилю в одному селі на Лемківщині. Военна заверюха застає Покійного у Львові, звідки виїхав до Німеччини, був перекладачем в таборі полонених в Мурнав в Гор. Баварії, де працював до останньої хвилини.

Покійний був людиною дійсно непересічною, великих здібностей, наскрізь характерною, заедно товариською, лагідної, веселої вдачі, з добрячим усміхом, променистими очима, ясно задивлений вперед. Суворе, злиденне життя приймав завсіди весело, жартуючи нераз з лукавої долі. Тим-то зеднав Собі симпатію і привязання не лише у своїх, але і у чужих.

Похорон Його відбувся 23. V. ц. р. в Мінхені при участи трьох українських священників і одного німецького та численної української кольонії філії УНО в Мінхені.

ПОДЯКА.

За ласкаву участь у похороні нашого незабутного Друга Покійного Володимира Змия дня 23 V. 1941 в Мінхені складаємо сердечну подяку всьому Всч. Духовенству, Промовцям, українському хорові з Мінхену та усім Друзям і Товаришам, що віддали Покійному останню прислугу.

Герта Ферстер, Отмахав О/с.
і співтовариші Покійного з Мурнав.

СПРАВА ДОДАТКОВИХ ХАРЧЕВИХ КАРТОК.

Повідомляємо, що додаткові харчеві картки на місяць липень 1941 р. видаватимуть в УДК-Краків, Льоретанська 18, у днях 28. і 30. червня та 1. і 2. липня 1941 у такій поазбучній черзі:

30. 6. (понеділок) від год. 8—12 і 15—17, букви И, І, К, Л, М;

1. 7. (вівторок) від год. 8—12 і 15—17, букви Н, О, П, Р, С;

2. 7. (середа) від год. 8—13, букви Т, У, Ф, Х, Ц, Ч, Ш, Щ, Ю, Я.

Щоб одержати харчеві додаткові картки, вимагаємо предложити:

а) особисту виказку (Авсвайскарту) або посвідку реєстрації в УДК,

б) виказку вплачених датків до УДК,

в) червону харч. карту, а від українців із околиці Кракова потвердження замельдування в місцевості замешкання (або також черв. харч. карту). УДК-КРАКІВ.

КОМУНІКАТ

Українського Консуму в Кракові.

В тижні від 30. 6. до 6. 7. 1941 будемо продавати такі приділові продукти:

Хліб і мясо — в дотеперішній кількості й ціні.

Масло — на нормальні карти (дорослі й діти), відтинок 32, по 125 ґрамів на особу.

Оливу — на додаткові карти II. відтинок 21, по 125 ґрамів на особу.

Завваги: 1) Невиданий цукор на додаткові карти за червень видамо в липні. 2) Хто не взяв ще горілки за червень, може її ще дістати до 6 липня 1941. 3) Робимо старання за повними приділами виробів тютюнових і сподіваємось в найближчих днях їх дістати. 4) Ізза піврічної інвентури наша кольоніяльна крамниця буде в понеділок дня 30. VII. 1941. замкнена. Хліб і мясо будуть продавати, як звичайно.

Управа

Дрібні оголошення

Пошукую знайомих із села Вербилівці, пов. Рогатин. — Іван Гой, Bilany, Gem. Göslawitz, Kr. Konin. 2202

Пошукую шваґра Михайла Бучу з Камінки-Піратин, пов. Рава Руська. — Стадницький Микола, b. Ulrich Keilhawer, Dippelsdorf, ü/Altenburg (Thür.). 2203

— ВСІМ УКРАЇНЦЯМ, що перебувають в Німеччині, подаємо до відома, що „Самоучок німецької мови для початкуючих" у 30 лекціях із найважнішими правилами граматики та ключем до вправ (написав І. Корецький) можна дістати в Німеччині у Видавництві: Verlag Otto Harassowitz, Leipzig, Querstrasse 14. — Просимо за цією книжкою туди звертатися. 2-3

Висока Школа Позаочних Студій

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ в Подєбрадах

провадить кореспонденцію методою навчання і повсякчасно приймає нових студентів на такі відділи та курси:

1. Високошкільний економічно-кооперативний відділ — 8 семестрів.
2. Висока школа політичних наук — 6 семестрів.
3. Високі курси громадської агрономії.

Особи, що не мають відповідної підготови до високошкільних студій, але бажають поширити свої знання або набути фахові знання, можуть вписуватися на такі загально-освітні та фахові курси:

4. Технікум сільсько-господарської промисловости — 6 семестрів.
5. Курси українознавства — 3 семестри.
6. Курси бухгальтерії — 2 семестри.
7. Курси чужих мов: німецької, французької, англійської.
8. Короткотермінові практичні курси: а) загального пасічництва, б) американського промислового пасічництва, в) садівництва, г) консервації та перероблення садовини й городини, ґ) оброблення шкіри, д) миловарства, е) фотографії, є) радіотехніки, ж) птахівництва, з) городництва та інші.

Докладний проспект із програмами студій висилається безплатно. На відповідь додавати поштову марку. При замовленні проспекту проситься подавати свою повну адресу дуже виразно та чітко написану латинськими буквами, наподоблюючи друковані літери.

2056 Звертатися на адресу: 4—10

Ukrainisches Technisch-Wirtschaftliches Institut, Podiebrad. — Protektorat Böhmen u. Mähren.

АҐРАРІЯ
С. з о. в.

КРАКІВ, Страшевського 28, Тел. 174-79
ЛЮБЛИН, Косцюшки 8. Тел. 13-21

насіння
плянтації і скуп городовини
опакування — бочки.

1183 15-24

ГУРТОВИЙ СКЛАД ЦЕЛЮЛЬОЇДОВИХ ВИРОБІВ І ТОАЛЕТОВИХ ПРИБОРІВ — ф-ми C. LÖFFLER
Краків, Колетек ч. 1. — Комісарська Управа.

Поручає всякого роду гребені, припинки, норми, варкочівки й сітки до волосся, щіточки до зубів і волосся, пензлі, пудернички, папіросниці, пушки до пудрування, приладдя до манікюр, сталеві й бакалітові вироби та соняшні окуляри.

Купцям і Кооперативам з провінції висилаємо за післяплатою. — Тел. 161-98. 1181 8-8

КІНО „АТЛЯНТІК"

Від пятниці 27. VI. до 3. VII. 1941 висвітлює

Вир життя

Надпрограма:
Культурний додаток і тижневик з Генерального Губернаторства.

Початок програми: в год. 16-ій і 18-ій.
В суботи, неділі й свята в год. 14, 16 і 18-ій.
В неділі й свята ПОРАНКИ в 11. год.
Прохаємо приходити точно на початок

У торговельних справах

звертайтеся з Вашими замовленнями до Торговельної Централі
УКРАЇНСЬКА ГОСПОДАРСЬКА СПІЛКА

„УГАС"
акційна спілка

КРАКІВ, вул. Зелена 18, тел. 200-22.

Відділ Люблин, вул. Замойська 21, тел. 20-74, що обслуговує Союзи Українських Кооператив і українське приватне купецтво.

1182 15-24

Банк українців у Ген. Губернаторстві

Кооп. Рільничий Банк

„УКРАЇНБАНК"

Кооператива з від. уділами
в Ярославі, Ринок 6, тел. 53.
Відділ в Кракові, вул. Гертруди 12/I, Тел. 212-28.
Відділ у Люблині, вул. Краківська 78. Тел. 25—61.
Полагоджує всі банкові орудки.

1268 15-24

ЧИ ВЖЕ МАЄТЕ САМІ, у Вашій школі, чи установі д-ра І. Зілинського

Український правопис?

ЯКЩО НІ, ТО ЗАРАЗ ПРИДБАЙТЕ!

Ця книжка необхідна!

Ціна: 1.50 зол., з пересилкою 1.80 зол.

Висилаємо за готівку — або за післяплатою.

До Німеччини посилок за післяплатою висилати не можна. Всі, що находяться в Німеччині й хотять набути в нас книжки, повинні чеком вплатити належитість на наше конто ч. 68085 в Берліні, а нас повідомити карткою, які книжки маємо вислати. Чеки можна дістати в кожнім поштовім уряді й там повчать, як такий чек виповнити.

Замовляти: „Українське Видавництво" Краків, Райхсштрассе 34.

Кінотеатр „СТЕЛЛЯ" Краків, вул. Любіч 15.

Від пятниці 27. VI. до 3. VII. 1941 висвітлює

Любов суворо заборонена

Надпрограма: Актуальний тижневик Генерал Губернаторства.

Початок у суботи, неділі та свята в год. 14, 16-ій і 18-ій. У будень в год. 16-ій і 18-ій. Крім цього в неділі та свята ранішний сеанс в год. 11-ій.
Просимо притримуватися початків сеансів.

Кіно „ВАНДА" Краків, вул. Гертруди 5.

Від пятниці 27. VI. до 3. VII. 1941 висвітлює

Її особистий секретар

Надпрограма:
АКТУАЛЬНИЙ ЗВУКОВИЙ ТИЖНЕВИК

Початок програми: в год. 16-ій і 18-ій.
В суботи, неділі й свята в год. 14, 16 і 18-ій.
В неділю та свята поранок в год. 11-ій.
Місця нумеровані. З хвилиною, як починається сеанс, вступ на салю заборонений.

Кіно „УТІХА" Краків, Старовісьльна 16 Тел. 125-16

Від пятниці 27. VI. до 3. VII. 1941 висвітлює

Жінка з минулим

Надпрограма: Найновіший тижневик з Ген. Губернаторства.

Початок сеансів у будні в год. 16-ій і 18-ій.
В неділі й свята в год. 14-ій, 16-ій і 18-ій.
В неділі й свята в 11. год. — Поранки.

Кінотеатр „Штука" Краків, вул. Ява 5.

Від пятниці 27. VI. до 3. VII. 1941 висвітлює

Кора Терри

Додаток: Актуальний звуковий тижневик

Початок в год. 16-ій і 18-ій. У суботи, неділі та свята в год.: 14, 16 і 18-ій. Крім цього в неділі та свята ранішній сеанс в год. 11-ій.
Просимо притримуватися початків сеансів.

Оголошуйтесь у „К. В."

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. . .
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. K...
Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79